

2 ภาค

(ฉบับการ์ตูน)

สุภาษิตไทย

Thai Sayings

รวบรวมสุภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทยที่น่าสนใจ
พร้อมภาพประกอบ

CARTOONS by SKY BOOK
LEARNING

๒ ภาค

(ฉบับการ์ตูน)

สุภาษิตไทย

Thai Sayings

“สุภาสิตไทย 2 ภาษา (ฉบับการ์ตูน)”

พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤษภาคม 2548

ราคา 225 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

สุภาสิตไทย 2 ภาษา (ฉบับการ์ตูน) -- ปทุมธานี :
สกายบุ๊กส์, 2548.

จำนวน 408 หน้า

1. สุภาสิต คำพังเพย และสำนวนไทย 2. ชื่อเรื่อง
398.9

ISBN: 974-389-597-3

57901-30-05-05

บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด

SKYBOOK COMPANY LIMITED

515/276-8 ถ.รังสิต-ปทุมธานี อ.ปทุมธานี จ.ปทุมธานี 12130

โทร. 0-2958-1125-7, 0-2567-5110 โทรสาร. 0-2567-5105

e-mail: sales@skybook.co.th

www.skybook.co.th

สงวนลิขสิทธิ์โดย บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด

ห้ามคัดลอกถ่ายเอกสารหรือพิมพ์

หรือวิธีหนึ่งวิธีใดของหนังสือเล่มนี้ก่อนได้รับอนุญาต
จากบริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด

พิมพ์ที่ บริษัท พี.เอ็น.เค แอนด์ สกายพริ้นติ้ง จำกัด

โทรศัพท์ 0-2812-1484

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด

515/276-8 ถ.รังสิต-ปทุมธานี

ต.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี

จ.ปทุมธานี 12130

โทรศัพท์ 0-2958-1125-7

0-2567-5119

โทรสาร 0-2567-5105

e-mail : sales@skybook.co.th

www.skybook.co.th

หนังสือ **สุภาษิตไทย ๘ ภาษา** เล่มนี้ ได้รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาเกี่ยวกับ
สุภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทยที่น่าสนใจเป็น ๘ ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
พร้อมทั้งอธิบายความหมายเป็น ๘ ภาษาด้วยเช่นกัน เพื่อให้ผู้อ่านและผู้สนใจ รวมทั้ง
นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปได้เข้าใจในความหมายที่ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ให้
เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันแก่ตนเองและผู้อื่นได้

ผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะมีประโยชน์อย่างมากสำหรับนิสิต
นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ทั้งที่เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศที่สนใจเรียนรู้ และศึกษา
ค้นคว้าเกี่ยวกับสุภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทยได้เป็นอย่างดี

ฝ่ายวิชาการ บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด

The book Thai Sayings is a compilation of interesting Thai Sayings with explanations for the right understanding of the readers. These sayings can be of use in everybody's daily life.

Sayings are short statements that give advice or teach people the right, proper or acceptable ways of behaving, or morals. Sayings are mostly short, uncomplicated, with profound meanings but easy to understand. But some sayings can be metaphorical which need interpretation in order to know their hidden meanings.

We fully hope that this book will be of great use to anyone who has active interest in Thai Sayings.

Sky Book's Academic Division

สุภาษิตและคำพังเพย ๗

หมวด ก	8 - 25	หมวด ฅ	148 - 155
หมวด ข	26 - 37	หมวด พ	156 - 167
หมวด ค	38 - 47	หมวด ฟ	168 - 171
หมวด ช	48 - 49	หมวด ม	172 - 189
หมวด ง	50 - 51	หมวด ย	190 - 195
หมวด จ	52 - 57	หมวด ร	196 - 206
หมวด ฉ	58 - 67	หมวด ฤ	207
หมวด ช	68 - 71	หมวด ล	208 - 212
หมวด ด	72 - 81	หมวด ว	213 - 216
หมวด ต	82 - 95	หมวด ส	217 - 224

สำนวนไทย ๒39

หมวด ก	240 - 250	หมวด ฅ	325 - 330
หมวด ข	251 - 257	หมวด ฅ	331 - 333
หมวด ค	258 - 262	หมวด พ	334 - 342
หมวด ช	263	หมวด ฟ	343 - 344
หมวด ง	264 - 267	หมวด ม	345 - 355
หมวด จ	268 - 271	หมวด ย	356 - 358
หมวด ฉ	272 - 273	หมวด ร	359 - 362
หมวด ฅ	274	หมวด ล	363 - 371
หมวด ฅ	275	หมวด ว	372 - 374
หมวด ด	276 - 277	หมวด ส	375 - 376

สุภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทย

สุภาษิต คือ คำกล่าวที่ดั่งาม เป็นคำดักเตือนสั่งสอนให้ประพฤติดีงาม มีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. คำสุภาษิตประเภทที่พูด อ่าน หรือฟังแล้วเข้าใจเนื้อความได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ แปลความ

2. คำสุภาษิตประเภทที่พูด อ่าน หรือฟังแล้วยังไม่เข้าใจเนื้อความนั้นได้ทันที ต้องนึกตรึกตรอง ต้องแปลความ และตีความหมายเสียก่อนจึงจะทราบเนื้อแท้ของคำเหล่านั้น

คำพังเพย คือ ถ้อยคำที่มีลักษณะตลกหรือขม หรือแสดงความคิดเห็นเป็นคติเตือนใจและข้อคิดสะกิดใจให้นำไปปฏิบัติได้

สำนวน คือ ถ้อยคำที่คมคาย งดงาม ซึ่งฟังแล้วมักจะไม่มีความหมายของตัวเอง ต้องนำไปประกอบกับบุคคล กับเรื่องหรือเหตุการณ์ จึงจะได้ความหมายเป็นคติเตือนใจ เช่นเดียวกับคำที่เป็นสุภาษิตและคำพังเพย มีอยู่ 3 ประเภทคือ

1. สำนวนประเภทคล้องจอง เช่น กำเรียบเลียบสาน เทือกเถาเหล่ากอ เป็นต้น
2. สำนวนประเภทคำซ้ำ เช่น เข้ารูปเข้ารอย จ่องเวอร์จ่องกรรม เป็นต้น
3. สำนวนประเภทเปรียบเทียบ เช่น เจียบเป็นเป่าสาก คอเป็นเอ็น เป็นต้น

ศ.ดร. ๒๕๓
และ: คำทองเพย

กงเกวียนกำเกวียน

kong - kwian - kam - kwian

: เวรสนองเวร กรรมสนองกรรม กระทำกรรมใดไว้ ก็ย่อมได้รับผลของกรรมนั้น เช่น ทำแก่เขาอย่างไรเขาก็ทำแก่ตนอย่างนั้น

: Karma's rotation, cart-wheel's rotation. Karma means deeds, either good deeds or bad deeds, whatsover, seems turning round and bringing results, good or bad in return.

ไก่นั่นเห็นงู งูเห็นนมไก่ : ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับของกันและกัน

kai - hen - tiin - nguu, nguu - hen - nom - kai

: Chicken sees snake's feet, snake sees chicken's breasts.

Mutually and secretly knowing between both sides.

กระดูกร้องไห้

: ผลสะท้อนของฆาตรกรรมที่ทำให้สามารถจับตัว
ผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ คล้ายกับว่ากระดูกคนตาย
ร้องบอก

kra - duuk - rawng - dai

: The bone cries.

The evidence of previous crime deserves
an improved judgement.

กำดีกว่ากำตด

: ได้บ้างดีกว่าไม่ได้อะไรเลย

kam - khii- dii - kwaa - kam - tot

: Shit better than fart./Better than losing
all.

กินที่ลับไ้กินแจบ

: เปิดเผยความลับ หรือเรื่องที่ทำกันในที่ลับ

kin - thii - lap - khai - tii - jaeng

: Eat in, spit out.

Revealing a previous secret doing of
oneself.

กรรมตามกัน : กรรมชั่วที่ได้เคยกระทำไว้ได้ส่งผลกลับมา

kam - taam - than

: Facing the music./One's being deserved what they have done.

กินน้ำไม่เผื่อแล้ง

: มีอะไรก็ใช้หมดทันทีโดยไม่คิดถึงวันข้างหน้า

kin - naam - mai - pheua - laeng

: In case water shortage.

Being good with people and thing ; thinking of another day.

กินน้ำได้ตอก

: จำต้องยอมเป็นรองเขา (มักใช้กับผู้ที่เป็นเมียน้อย)

kin - naam - tai - sawk

: Sipping water at one's elbow.

Being an underdog of a ménage à trois.

กินน้ำเห็นปลิง: รู้สึกตะขิดตะขวงใจเหมือนจะกินน้ำเห็นปลิงอยู่ในน้ำ
ก็กินไม่ลง, ลำบากใจ

kin - naam - hen - pling

: A leech in a bowl of drinking water.

Being frustrated.

กระต่ายตื่นตูม : ตื่นตกใจง่ายโดยไม่พิจารณาให้รอบคอบเสียก่อน, หวาดกลัวในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น

kra - taay - tueun - tuum

: Panicking rabbit (or hare).

Frightened person with unawareness ; always afraid of events not yet happen or things.

ก่อแล้วต้องสาน

: เมื่อเริ่มทำสิ่งใดแล้วต้องทำต่อให้สำเร็จ

kaw - laew - tawng - saan

: Creation and performance.

To begin is only half done — finish it then.

กำแพงมีหู ประตูมีช่อง, กำแพงมีหู ประตูมีตา: การที่จะพูดหรือทำอะไรให้
ระมัดระวัง แม้จะเป็นความ
ลับเพียงใดก็อาจมีคนล่วงรู้ได้

kam - phaeng - mii - huu - pra - tuu - mii - chawng,

kam - phaeng - mii - huu - pra - tuu - mii - taa

: Opened walls and doors./Walls and doors
with ears and eyes.

Beware the enemy at the gate secretly.

กินบนเรือนจับบนหลังคา

: เนรคุณ

kin - bon - reuan - khii - bon - lang - khaa

: Eating inside the house, pooping right
up on the roof.

An ungrateful person ; betrayal

ก่อแล้วต้องสาน : เมื่อเริ่มทำสิ่งใดแล้วจะต้องทำให้สำเร็จ

kaw - laew - tawng - saan

: Creation and performance./To begin is only half done — finish it then.

กินปูนร้อนท้อง

: แสดงอาการเดือดร้อนหรือพิรุณขึ้นมาเอง

kin - puun - rawn - thong

: Red lime caused stomach hot.

Showing out one's trouble ; being suspected.

กินเนมือนมู อยู่เนมือนมา

: เละเทะ, ไม่มีระเบียบ

kin - meuan - muu, yuu - meuan - maa

: As pig and dog.

Messy.

กินอยู่กับปาก อากอยู่กับท้อง

: รู้ดีอยู่แล้วแต่แกล้งทำเป็นไม่รู้

kin - yuu - kap - paak, yaak - yuu - kap - thawng

: Having food with one's own mouth and stomach.

Pretending to be innocent of all.

กาดาบพริก : ลักษณะของคนผิวดำที่แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสีสดฉูดฉาด

gaa - khaap - phrik

: A crow with red chili./The dark complexion with bright dresses.

เกลียดตัวกินไข่ เกลียดปลาไหลกินน้ำแกง

: เกลียดตัวเขา แต่ก็อยากได้
ประโยชน์จากตัวเขา

kliat - tua - kin - khai, kliat - plaa - lai - kin - naam - kaeng

: Hating creatures, eating their eggs,
hating eels, sipping eel stock.

Hardly ever deal with the one who is
being hated, though. Always profiting
or wanting some property from him.

เกลือเป็นหนอน

: คนในบ้านหรือพวกเดียวกันคิดคดทรยศ

kleua - pen - nawn

: Maggots in the salt.

Disloyalty or betrayed by the one being
on the same side ; a spy inside.

กำปั้นทุบดิน : ไม่พิถีพิถัน, ตอบตรง ๆ แบบขอไปที

kam - pan - tuup - din

: A fist fights the ground./Caseless talk; hit-and-miss.

แก่งจืดจิบรูดุนเกลือ

: มองข้ามความสำคัญไป เมื่อเกิดปัญหาจึงรู้คุณค่า

kaeng - jued - jeung - ruu - khuun - kleua

: Salt always for tasteless soup.

Something being underestimated.

แกว่งเท้าหาเสี้ยน

: รนหาเรื่องเดือดร้อนมาใส่ตัว

kwaeng - thaow - haa - sian

: Swaying foot easily gets to splinters.

Looking for trouble.

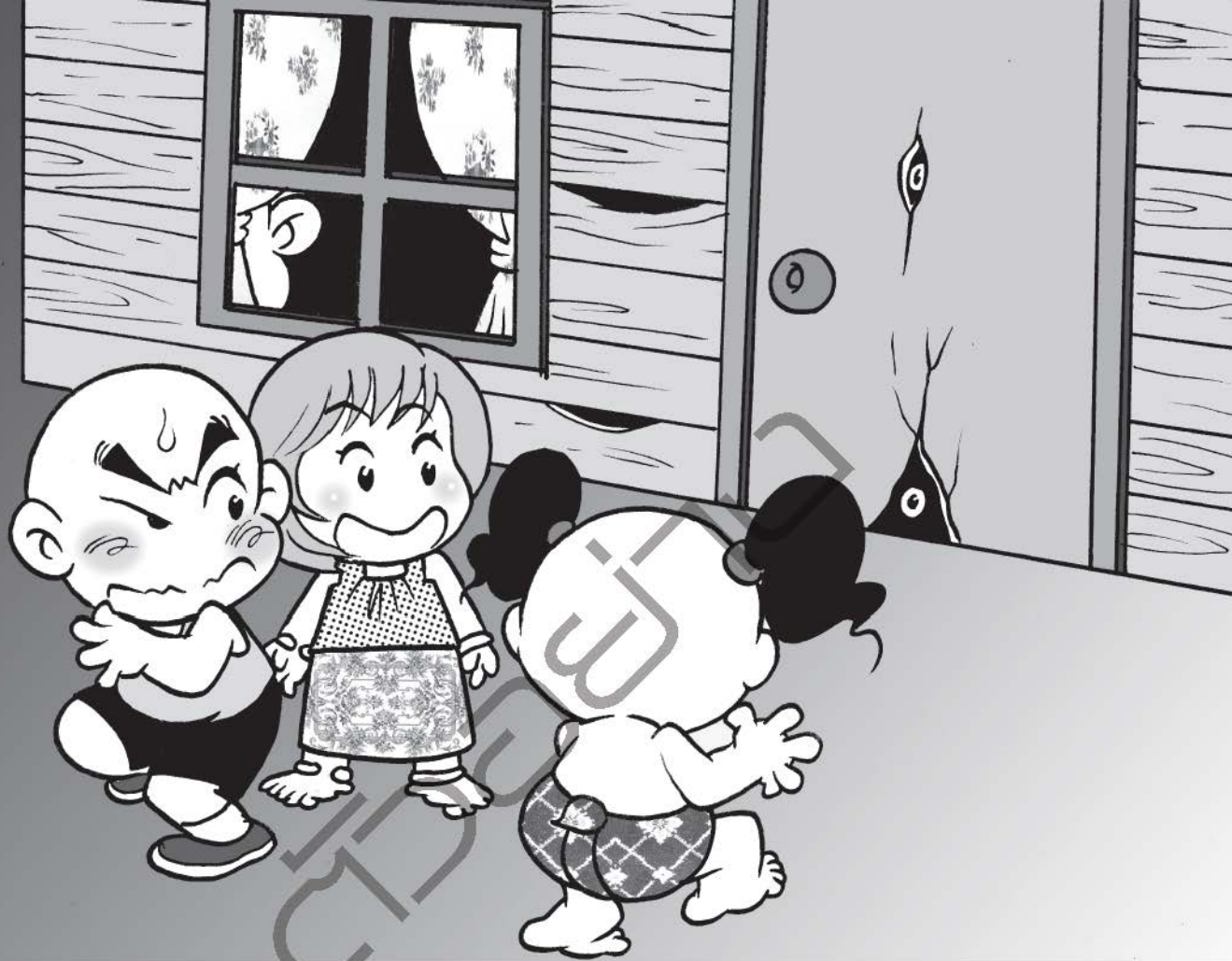
เกี่ยวแฉ่งมุงป่า

: ทำอะไรเกินกำลังความสามารถของตัวเอง

kiaw - faeg - mung - paa

: Thatching the whole woods.

Over self-estimated.

ใกล้เกลือกินด่าง

: มองข้ามหรือไม่รู้ค่าของดีที่อยู่ใกล้ตัวซึ่งเป็น
ประโยชน์แก่ตน แต่กลับไปแสวงหาสิ่งอื่นที่ดีกว่า

klai - kleua - kin - daang

: Near to the salt, taste acid.

Overlooking one's near and better thing.

ไก่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่บ

: คนเราจะสวยได้ก็ต้องรู้จักแต่งตัว
(พูดเปรียบเทียบกับคนที่มีรูปร่างดี)

kai - ngaam - phroh - khon, khon - ngaam - phroh - taeng

: Fine feathers make fine birds.

Good clothings make attractive
personalities.

ไก่ได้พลอย

: เห็นสิ่งที่มีค่าเป็นสิ่งที่ไม่มีค่า

kai - dai - phloy

: A hen gets a jewel.

Never sort some pieces of things out.

กิ้งก่าไดท์อง : คนที่ได้ลาภผลเล็กน้อยแล้วเหิงเหอง

king - kaa - daay - thawng

: A lizard gets a piece of gold./A pride with little luck.

ไก่นับตีนงู งูนับนมไก่

: ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับของกันและกัน

kai - hen - tiin - nguu, nguu - hen - nom - kai

: Chicken sees snake's feet, snake sees chicken's breasts.

Mutually and secretively knowing between both sides.

กินบนเรือนเข้าบนล่ขา : เณรจุฬ

kin - bon - reuan - khii - bon - lang - khaa

: Eating inside the house, pooping right up on the roof.

/An ungrateful person ; betrayal.

ขนมสมน้ำยา

kha - nom - pha - som - naam - yaa

: เสมอกัน พอดีกัน จะว่าข้างไหนดีกว่ากันไม่ได้

: Noodles and its stock.

Equality between both sides ; not better or worse than each other.

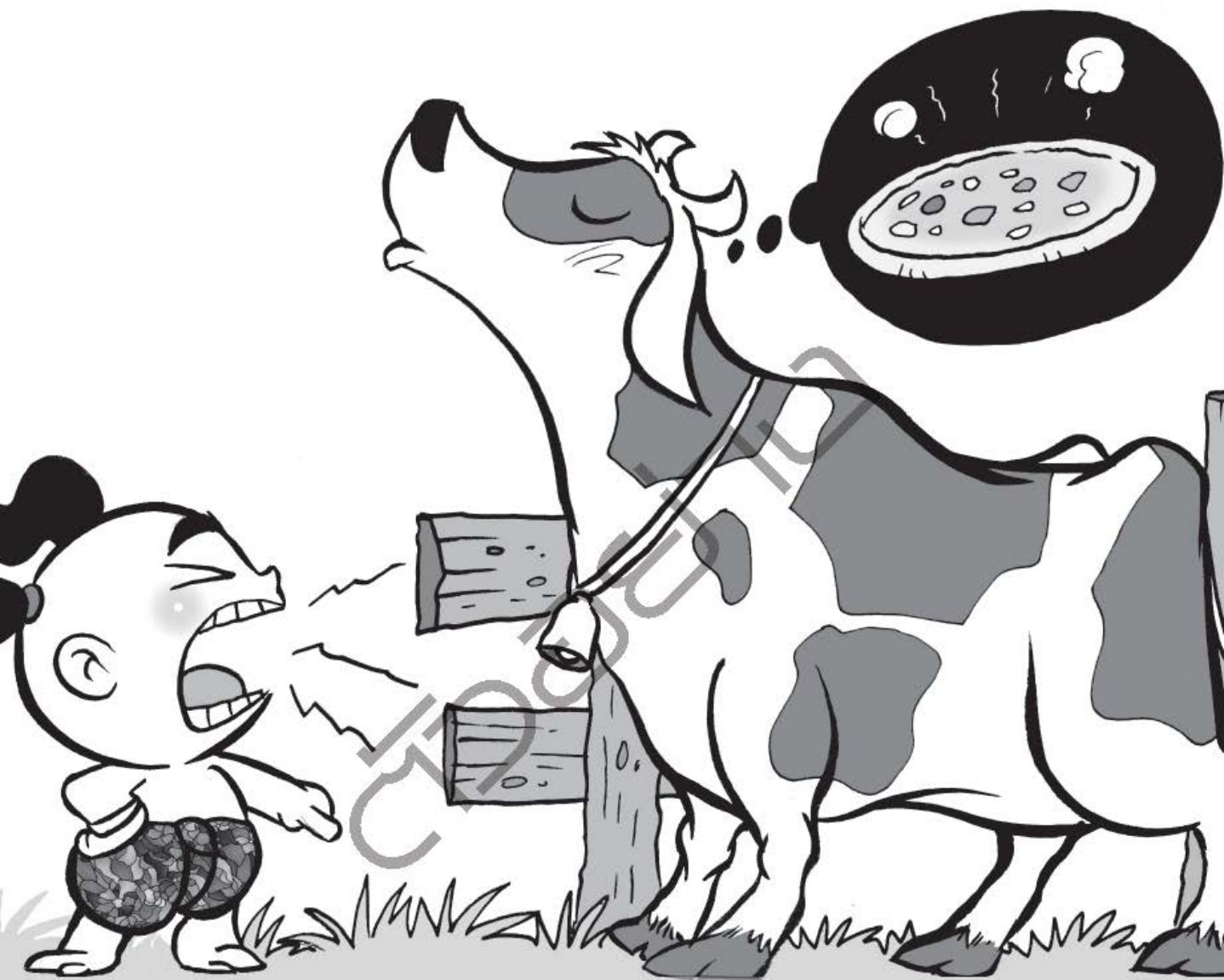
หมื่นกับปูน

kha - min - kap - puun

: ขอบวิวาทกันอยู่ เสมอเมื่ออยู่ใกล้กัน, ไม่ถูกกัน

: The turmeric and the red lime.

Both of them are completely incompatible.

ข่มเขาโตเงินในกินหญ้า : บังคับใจให้ผู้อื่นทำตามที่ต้องการ

khom - khaow - kho - khuen - hai - kin - yaa

: Forcing the cattle to chew the grass.

ข้าวใหม่ปลามัน

: อะไรที่เป็นของใหม่ก็ถือว่าดี, นิยมเรียกช่วงเวลาที่มีภรรยาเพิ่งแต่งงานกันใหม่ ๆ ว่าระยะข้าวใหม่ปลามัน

khaow - mai - plaa - man

: Fresh rice, oily fish.
Just married couple ; newly wed.

ขิงก็รา ข่าก็แรง

: ต่างก็ไม่ยอมซึ่งกันและกัน, จัดจ้านพอ ๆ กัน

khing - kaw - raa, khaa - kaw - raeng

: Between ginger and galangal.
Never modified the demands of each other.

ขี้กอนในอุจจาระเด็กเห็น

: ทำสิ่งที่ไม่สมควรให้ผู้น้อยเห็น

khii - kon - yai - hai - dek - hen

: Leaving a pile of one's feces for his own followers.
Notoriety problem.

ขว้างไม่ทันคอ : ชอบทำอะไรที่จะนำผลร้ายมาสู่ตนเอง

khwaang - nguu - mai - phon - khaw

: A thrown snake swings back to one's neck.

/One's wrong doing might serve him right.

จี้ราดโทษล่อ

: ทำผิดเองแล้วกลับโทษผู้อื่น

khii - raat - tot - lawng

: Blaming the toilet-hole about messing one's own toilet.

Shifting one's wrong doing ; irresponsibility.

ขึ้นต้นไม้สุดยอด

: ขึ้นตำแหน่งสูงสุด, หมดความเจริญต่อไป

kheun - ton - maay - sut - yawt

: Up the top of the tree.

Getting to the top position ; being a top boss.

ขูดด้วยปากกัดด้วยตา

: แสดงอาการเหยียดหยามทั้งด้วยวาจาและสายตา

khut - duay - paak - thaak - duay - taa

: Scratching words and trimming looks.

Scolding and sarcastic looking down.

ทางผ้าเอาน้ำรอด : ขอมเสียดสละของที่จำเป็น หรือทำให้ลุล่วงไป เพื่อรักษาชื่อเสียงไว้
khaay - phaa - aow - naa - rawt

: Facing up the goods. Doing things just keeping up appearance.

/Temporarized ; in some extent.

ข่มเขาโคจันในกินหญ้า

: บังคับใจให้ผู้อื่นทำตามที่ต้องการ

khom - khaow - kho - khuen - hai - kin - yaa

: Forcing the cattle to chew the grass.

ขว้างบ่วงไม่ทันคอ

: ทำอะไรแล้วผลร้ายกลับมาสู่ตนเอง

khwaang - nguu - mai - phon - khaw

: A thrown snake swings back to one's neck.

One's wrong doing might serve him right.

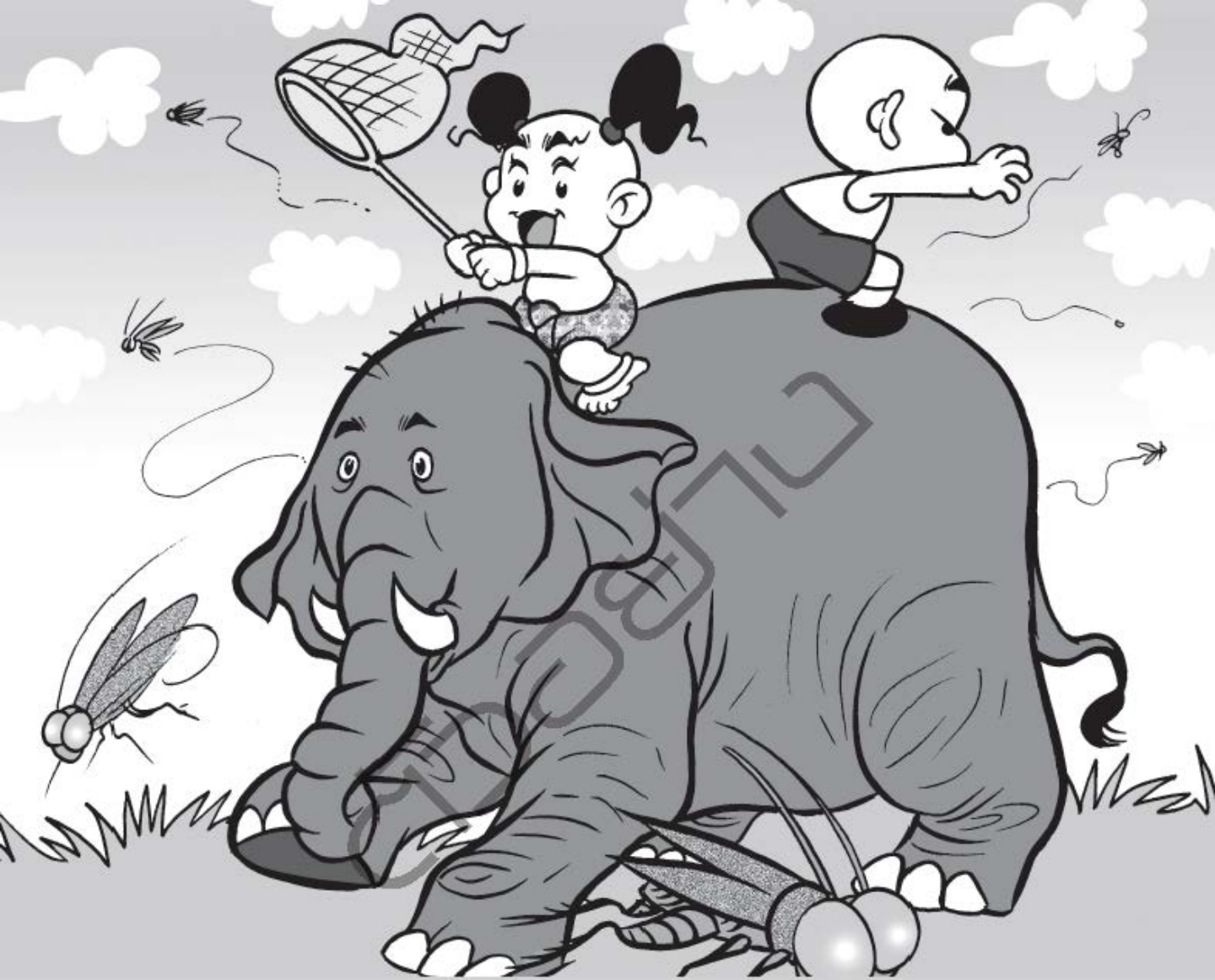
ทางผ้าเอาหน้ารอด

: ขอมเสียดสีแม้แต่ของจำเป็นที่ตนมีอยู่ เพื่อรักษาชื่อเสียงของตนไว้, ทำให้สำเร็จลุล่วงไป เพื่อรักษาชื่อเสียงของตนไว้

khaay - phaa - aow - naa - rawt

: Facing up the goods. Doing things just to keep up appearance.

Temporarized ; in some extent.

ขี่ช้างจับตั๊กแตน : ลงทุนมาก แต่ได้ผลตอบแทนน้อย

khii - chaang - jap - tak - ka - taen

: Chasing the grasshoppers on an elephant.

/Overinvesting for a little result ; waste.

จี๋ข้างจับตักแตน

: ลงทุนมากแต่ได้ผลตอบแทนน้อย

khii - chaang - jap - tak - ka - taen

: Chasing the grasshoppers on an elephant.
Overinvesting for a little result ; waste.**เข็นครกขึ้นภูเขา**

: ทำงานที่ยากเกินความสามารถของตนเอง

khen - khrok - kheun - phuu - khaow

: Pushing a mortar up high mountaintop.
Performing an overdone task.**เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม**: ไปอยู่ที่ใดต้องทำตามขนบธรรมเนียม
ประเพณีของเขาเสมอ หรือประพฤติตนให้
เหมาะสมกับกาลเทศะ

khaow - meuang - taa - liw, tong - liw - taa - taam

: In the country people squint their eye,
one's eye must be squinted.
When in Rome, do the Romans do.
One's behavior has to conform to his
surrounding, place and time.